

Sosyal Sigortalar Kanunununun Tatbikatı Hakkındaki Görüşümüz

27. Eylül. 1966 tarihinde Özel Sektör ile Bakanlar arasında Ankara'da bir toplantı yapılmıştır. Gündemde bulunan: «Sosyal Sigortalar Kurumunun, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 123. maddesine aykırı tatbikatı» konusunda toplantıya özel sektör adına sözcü olarak arkadaşımız Aydın Tansan iştirak etmiş ve aşağıda metni bulunan raporu ilgili Bakanlara sunmuştur.

1 Mart 1965 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 123. maddesinin tatbikatı, Özel Sektörün ve özel eczanelerin kanunla tanınmış hak ve menfaatlerini ihlâl edici bir istikamete yönelmiş bulunmaktadır. Şöyle ki, Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlı yataklı sağlık tesislerinde ayakta tedavi gören Kurum mensubu hastalara da, yatan hastalar gibi, sağlık tesisi eczahanelerinden ilâç verilmektedir.

Ayrıca gerek bu kanuna ve gerekse 6197 sayılı Eczaneler ve Eczacılar Hakkındaki Kanuna aykırı olarak açılmış bulunan yataksız tesis eczaneleri kapatılmıyarak faaliyetlerine devam ettirilmektedirler.

1. Halen yürürlükte bulunan 6197 sayılı Eczacılar ve Eczahaneler Hakkındaki Kanunun 14 üncü maddesinin A bendinde; serbest eczane bulunan yerlerde ancak içindeki hastalara ilâç vermeye mahsus hastahane ve buna benzer müesseselerin eczane açabileceği, sadece içinde yatan hastalara ilâç verebilecek eczaneler tesis edilebileceği katiyetle belirtilmiş bulunmaktadır.

2. Mezkûr Kanun yürürlükten kaldırılmadığı veya herhangi bir şekilde tadil edilmediği gibi, bilâkis bu Kanuna aykırılık gösteren 1950 tarih ve 5502 sayılı Hastalık ve Analık Sigortası Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

3. 5502 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran 506 sayılı Kanunun 123. maddesinin üçüncü fıkrasında «serbest eczane bulunan yerlerdeki yataksız sağlık

tesislerinde Sosyal Sigortalar Kurumunca eczane açılmıyacağı herhangi bir te reddüde imkân vermiyecek kesinlik ve açıklıkla zikrolunmuştur.

Kanunun meriyete girişinden önce yataksız tesislerde açılmış bulunan eczaneler için bir hakkı mükteseb asla ve asla bahis konusu değildir. Çünkü Kanunun meriyete girişinden sonra ve serbest eczane bulunmayan yerlerde açılacak olan Kurum eczanelerinin dahi, bu mahalde bir serbest eczane açılması halinde ve azamî 1 yıl içerisinde, yani tesis masraflarının bir kısmını dahi amortise edememiş olması ihtimaline rağmen kapatılmasını vazı kanun 506 Sayılı Kanunun 123. madde III. bendinde sarıh şart olarak zikretmiştir.

Kurum eczanelerinin kanunun yürürlüğe girişinden önce veya sonra açılmış olması, masraflarını amortise edebilmiş veya edememiş bulunması değil her ne suretle olursa olsun özel teşebbüsü tahrip edici imtiyazlı bir haksız rekabetin bahis konusu olamaması vazı kanunun böyle bir şartı ısrarla ve sarahatle koymasının başlıca sebebini teşkil etmiştir. Millet Meclisi ve Senato müzakere zabıtları ayrıca kanunda yer alan bahis konusu cümlelerin ifade ettiği sarıh manâ ve hususu katiyetle tesbit ve tescil etmektedir. 506 sayılı kanun isminden de anlaşılacağı gibi Sosyal Sigortalar Kanunudur. Bu Kanunun 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler hakkındaki hususî kanunu tadil edebilmesi hukuken mümkün değildir. Bilâkis 506 sayılı Kanunun 123. maddesi de yataksız tesis eczanelerinin kapatılmasını âmir-dir.

4. Ayrıca 506 sayılı Kanunun 123. maddesi ile ilgili Hükümet gerekçesinde bu maddenin tanzim şeklinin yürürlükte bulunan 6197 ve 224 sayılı Kanunlarla tam bir mutabakat halinde bulunduğu bilhassa belirtilmiştir.

5. 506 sayılı Kanunun 123. maddesinin 5. fıkrası kanun dışı bir tatbikatı yürütmek isteyenlere destek olabilecek

mahiyette değildir. Bu kısımda ayakta te-

bile Sosyal Sigortalar kapsamına

İŞTE!

Calcium-Sandoz + Vitamin C 1000 mg

Kış aylarında
sağlığınızın teminatı

D) Özel serbest ilaçlar - menşu olan

na göre Ana-
40 ıncı mad-
altına alınmış
k, hürriyet ve
ülmekte olan
kat dolayısıy-
t ve endirekt
bırakıldıkları
mektedir.
hususlar dola-

m 14. Md.
n 15 inci Md.
n 123. Md.
40. maddele-
yürütülmekte

ortalar Kuru-
ak tesislerinde

eczanelerinden
hastalara ilâç

ınan yerlerde-
k tesislerinde
Kurum eczaha-
nası gerektiği
ktedir.

slerindeki Ku-
ruhsatlarının

slerindeki Ku-
n kanunların
sadece yatan
mesinin temi-
anunsuz faali-
ezanelerinin de
ni arz ederiz.

sonra müza-
üzakerelere ait

Sektör Temsil-

m edilmiş bu-
tün detaylarile
niştir. Ben vak-

mahiyette değildir. Bu kısımda ayakta tedavi edilenlere Kurum tarafından verilecek ilaçlar değil, Kurum hekimleri tarafından yazılacak ilaç ve malzemeler kaydı vardır. Nitekim gerek bu listenin gerekse Kurum eczanelerinden verilecek ilaç ve tıbbî malzemenin ambalaj ve verilmiş şekillerinin tesbit edileceği ayrı ayrı zikrolunmuştur. Aynı fıkranın son cümlesinde liste dışında ilaç ve tıbbî malzeme almak isteyenler bunun bedelinin tamamını öderler denilmek suretiyle listenin sadece Kurum eczahaneleri için değil alışverişin tamamı, mahiyeti bakımından bahnis konusu olduğunu ortaya koymaktadır.

6. Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkındaki 5 Ocak 1961 tarih ve 224 sayılı Kanununun 15 inci maddesinin 1 inci bendi de, sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesine karar verilen bölgelerde hastalara muhtaç olduğu ilaç ve tedavi vasıtalarını sağlayacak eczanelerin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından kurulması keyfiyetini, bu gibi yerlerde serbest eczahane bulunmaması şartına bağlı tutmuştur.

Hükümetimiz memleketimizin iktisadî büyümesini sağlamak için strateji olarak karma ekonomi prensiplerini kabûl etmiştir.

Bu tatbikatın hedef ve gayeleri Batı dünyasını bugünkü gelişmiş seviyeye ulaştıran Özel Sektöre yardımcı olmaktadır.

7. Anayasanın 11 inci maddesinin ikinci bendinde Kanun kamu yararı, genel ahlâk, kamu düzeni, sosyal adalet ve millî güvenlik gibi sebeplerle olsa, bir hakkın ve hürriyetin özüne dokunamaz.

8. Anayasanın 40 ncı maddesinin 1 inci bendinde: Herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.

9. Yine aynı maddenin 3 üncü bendinde Devlet özel teşebbüslerin millî iktisadın gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürütmesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır, denmektedir.

a) Bir işçi çalıştıran yerler dahi Sosyal Sigortaya dahil edildiğine,

b) Özel serbest meslek mensupları

bile Sosyal Sigortalar kapsamına alınmış bulunduğu göre Anayasanın 11 inci ve 40 ncı maddesi ile teminat altına alınmış bulunan bütün hak, hürriyet ve imkânlardan, yürütülmekte olan gayri kanunî tatbikat dolayısıyla eczacıların direkt ve indirekt olarak mahrum bırakıldıkları açık olarak görülmektedir.

Yukarıda arz olunan hususlar dolayısıyla;

1. 6197 sayılı Kanununun 14. Md.
2. 224 Sayılı Kanununun 15 inci Md.
3. 506 Sayılı Kanununun 123. Md.
4. Anayasanın 11. ve 40. maddelerine aykırı bir tatbikatın yürütülmekte

bulunduğu aşikârdır.

Bu itibarla; Sosyal Sigortalar Kurumunun:

- a) Ancak yataklı sağlık tesislerinde eczane açabileceği,
- b) Bu tesislerdeki eczanelerinden sadece içinde yatan hastalara ilaç verilebileceği,
- c) Serbest eczane bulunan yerlerdeki yataksız sağlık tesislerinde açılmış bulunan Kurum eczahanelerinin kapatılması gerektiği sarahatle görülmektedir.

Netice :

1. Yataksız sağlık tesislerindeki Kurum eczanelerinin ruhsatlarının iptalini,
2. Yataklı sağlık tesislerindeki Kurum eczanelerinden kanunların emrettiği şekilde sadece yatan hastalara ilaç verilmesinin temini, aksi takdirde kanunsuz faaliyette bulunan bu eczanelerinin de ruhsatlarının iptalini arz ederiz.

Raporun takdiminden sonra müzakerelere geçilmiştir. Bu müzakerelere ait zaptı aynen sunuyoruz.

GÜNDEM: 3

Aydın Tansan (Özel Sektör Temsilcisi):

Efendim sizlere takdim edilmiş bulunan raporda mes'ele bütün detaylarıyla delil ve vesaike ile arz edilmiştir. Ben vak-

tinizi fazla almak istemiyorum. Ama bir hülâsasını yaptıktan sonra mes'elenin esas mahiyetine iştirak etmeme müsaade buyurmanızı bilhassa rica ederim.

5502 sayılı Hastalık ve Analık Sigortası Kanunu İşçi Sigortaları Kurumuna 30. maddesi ile diğer sağlık tesisleri gibi hiçbir sınırlamaya tabi tutmaksızın eczane açma yetkisini de vermekte idi. Halbuki 6197 Sayılı Kanunun 14. maddesinin (A) bendinde ise serbest eczane bulunan mahallerde ancak içinde yatan hastalara ilâç vermeye mahsus eczane açılabileceğini âmir bulunmakta idi. Binaenaleyh bu iki kanun birbiri ile çelişir durumda idi. İşte 506 Sayılı Kanunun 123. maddesi bu çelişmeyi bertaraf etmiştir.

Söyleki, bu maddenin 2. fıkrasında Kurumun her türlü yataklı sağlık tesisleri ile serbest eczane bulunmayan yerlerdeki yataksız sağlık tesislerinde eczane açabileceği tasrih edildikten sonra aynı maddenin üçüncü fıkrasında Serbest eczane bulunan yerlerdeki yataksız sağlık tesislerinde Kurumca eczane açılmıyacağı kesin bir ifade ile belirtilmiştir. Bu yasağın ayakta tedavi gören hastalara matuf bulunduğunu anlamak için 506 Sayılı Kanuna göre eczacılık faaliyeti ve sınırları yönünden özel kanun olan 6197 Sayılı Kanunun 14. maddesinin biraz evvel arzetmiş bulunduğum (A) bendine bakmak gerekiyor.

506 sayılı kanunun 123. maddesinin 6197 sayılı kanunun 14. maddesinin (A) bendi ile birlikte gözönünde tutulması halinde Kurumun, sadece yataklı tesislerinin bulunduğu yerlerde eczane açabileceği ve yalnız içinde yatan hastalara ilâç verebileceği anlaşılacak lâzım geliyor. Ayakta tedavi gören Kurum mensuplarının ilâç ihtiyaçlarının ise Kurumun 506 Sayılı Kanunun 123. maddesinin 3. fıkrasının 2. bendine göre anlaşma yaptığı, yani indirim sağladığı, serbest eczanelerden temin edilmesi gerektiği alenen anlaşılmaktadır. Esasen sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkındaki 224 Sayılı Kanunda da bu Kanunun 15. maddesinin

1. bendinde de sağlık hizmetlerinin sosyalleştirileceği bölgelerde hastalara muhtaç olduğu ilâç ve tedavi vasıtalarını sağlayacak eczanelerin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından kurulması keyfiyetini bu gibi yerlerde serbest eczane bulunmaması şartına bağlı tutmuştur.

Nihayet 506 Sayılı Kanunun 123. maddesi ile ilgili olarak Meclis Karma Komisyonu'nun da katıldığı Hükümet gerekçesinde bu maddenin tanzim şeklinin yürürlükte bulunan 6197 ve 224 Sayılı Kanunlarla tam bir mutabakat halinde bulunduğu ifade edilmiş olduğuna göre 213. maddenin anlaşılma ve uygulama tarzının tayininde sözü geçen Kanunların yukarıda zikrettiğimiz 14. 15. maddelerinin nazarı itibare alınması gerekmektedir.

Huzurunuzda bir mes'eleyi katiyetle arz etmek isterim. Sunulmuş bulunan raporda da arzedildiği gibi bugün İşçi Sigortaları Kurumu mevcut Kanunu kendi mahiyetinin ve istikâmetinin tamamen dışında ve gayri kanunî bir şekilde tatbik etmektedir. Mevcut tatbikat, kendi bünyesine, vazı Kanunun bunu çıkarış gayesine ve hakiki istikâmetine kat'iyen uymamaktadır.

Meclisteki müzakereler tahmin ediyorum ki, bilhassa Sayın Çalışma Bakanımızın hatırlamak durumunda oldukları bazı hususları burada arz etmek suretile bir kere daha tazelemiş olacaktır.

O zamanki Karma Hükûmette Çalışma Bakanı bulunan Sayın Bülent Ecevit Karma Hükûmetin o günkü şartları içersinde Hükûmet tasarısı olarak ve kendisinin de imzasile Meclise gelmiş bulunan bu kanunu Mecliste tâdil ettirme yoluna gitmiş ve bu konuda çeşitli gayretler sarfetmiştir. Bunlar tahmin ediyorum ki bilhassa Çalışma Bakanımızın hafızalarında olacaktır. Fakat bu gayretler semere vermemiştir. Aylarca Mecliste müzakere edilmiştir. Aylarca Senatoda müzakere edilmiştir. Ama ortada hazin bir tecelli vardır ki, o zaman iktidarda bulunan insanların sağlamak istedikleri du-

rum bugün onların muhalefette olmasına rağmen tatbik sahası bulabilmiş ve o zaman sağliyamadıkları tatbikatı bugün sağlamak imkânına kavuşmuşlardır. Hâdiseyi hangi cephesinden ele alırsak alalım burada bir eczacılık problemi olarak meseleyi mütalâa etmenin gayet sathi olacağı kat'iyetle anlaşılır. Meselenin çok daha derinlerde yatan nedenleri vardır. Ve o zaman bu Kanun üzerindeki müzakareler sırasında cereyan eden münakaşalarda haddizatında yapılan mücadelenin bir doktrin mücadelesi olduğu sarahatle ortaya konmuştur. Meselenin bu yönü üzerine eğilmek lâzımdır. Bugün çeşitli tazyik vasıtaları ile Kanunları tamamen istikametleri ve mahiyetleri dışında tatbik ettirebilme imkânını bazı merciler bulmakta ise kanaatimca bu hâdisenin üzerine eğilmekte büyük fayda vardır.

Rapor tetkik buyurulduğu takdirde görülecektir ki, evvelâ mevcut tatbikat 506 sayılı Kanuna, ondan sonra 6197 sayılı Kanuna ve 224 sayılı Kanunlara aykırıdır. Ayrıca Anayasamızın gerek 11. gerekse 40. maddelerine de büyük bir aykırılık teşkil etmektedir.

Anayasanın 40. maddesi ile Devlete, Özel teşebbüslerin güvenilirlik ve kararlılık şartları içersinde çalışmasını sağlamak vazifesini veren bir anlayışı böylesine bir tatbikatla kabili telif tutmaya elbette imkân tasavvur olunamaz. Bugün bir işçi çalıştıran yerler dahi sosyal sigorta kapsamına alınmak durumundadır. Bugün serbest meslek mensupları dahi bu kapsamı girmek durumundadırlar. Bu takdirde Anayasanın 40. maddesine göre özel teşebbüsler meyanında olan bu teşebbüsün hangi güvenilirlik ve hangi kararlılık şartları içersinde çalışabileceğini bilmem izah etmek mümkün olabilir mi?

Yurt sathına yayılmış bulunan, en hücre köşelere kadar yayılmış bulunan binlerce eczacı bu tatbikatın alacağı mahiyeti ve istikameti merakla beklemektedirler. Haddi zatında sağlık hizmetlerinin sosyallaştırılması gayet yerindedir. Ama burada kendini gösteren tatbikat sosyalize etmenin çok daha ilerisinde bir etatize etme mahiyetini almaktadır. Ve bu

tatbikata, demirperde gerisi memleketleri hariç hiçbir memlekette rastlamak mümkün değildir. Yanımda, bütün diğer medenî memleketlere ait tatbikatlar fotokopiler mevcuttur. Ve bunlar üzerinde de hertürlü münakaşayı yapmak mümkündür.

Şimdi resmî yazışmalar dışındaki mes'ul şahıslarla yaptığımız temaslarda, faraza bir umum müdürle yaptığımız temasta; «Evet, böyle amma ben bunu tatbik etmiyeceğim» diyebilmektedir.

Tasavvur buyurulsun bir hukuk Devletinde bir takım kanunlar var, bu kanunların bazı icapları var ve bunlar şahısların kendi düşüncelerine; kendi telâkki tarzlarına göre bir takım tefsirlere ve tatbiklere doğru uzatılmaktadır.

Hâdiseyi çeşitli yönleri ile mütalâa etmek ve bunu basit bir eczacılık meselesi olarak değil temelde yatan zihniyet ve prensipler yönünden mütalâa etmekte fayda vardır.

Muhterem Hükûmetimizin mensup bulunduğu iktidar partisinin programının 13. maddesinde aynen; «Sağlık ve halk sağlığının teminatını özel sağlık müesseselerinin inkişafında görmekteyiz.» denilmektedir. İktidar partisinin programında yer alan bu hususu, Anayasanın 40. maddesinde özel teşebbüslerin güvenilirlik ve kararlılık içersinde çalışmasını sağlamak prensibi ile tamamen mutabakat halinde görmekteyiz.

Bugün aydınlanması lâzım gelen bir nokta vardır: Yürüyen mekanizma içersinde gayri kanunî olarak bu tatbikatın ilerlemesine imkân verilecek midir, verilmeyecek midir? Demin arzettiğim gibi serbest meslek mensupları dahi Sigortaya girdiklerine ve bir işçi çalıştıran yerler dahi sigorta kapsamına alındığına göre bir defa burada bu serbest sektörün vazifesine devam etme imkânı kalmakta mıdır, kalmamakta mıdır? Bunu tesbitte büyük fayda vardır. Açık olarak ortaya konulabilir, yeni bir kanun getirilebilir veya kanun tadil edilebilir ve denir ki, «Biz bu memlekette sosyalizasyon mânasının da dışında doğrudan doğruya bu işi

devletleştiriyoruz» Ama hâdisemizde ve bugünkü vakialarda ortada mevcut kanunlara, Anayasaya göre bu tatbikat yürütülmekte ise muhterem Hükûmetimizden talebimiz, buna mani olunmasının teminidir. Teşekkür ederim efendim.

Ali Naili Erdem (Çalışma Bakanı):

Sayın Başkan, Muhterem Temsilciler;

Gerek 123. maddenin 4. fıkrasına kadar olan kısmında ve gerekse 5. fıkrasında konuşmalarda bulunan ve meseleyi kemali ciddiyetle ortaya getiren her iki arkadaşımıza da teşekkür ederim.

5. fıkraya kadar olan kısmında konuşmada bulunan Sayın Aydın Bey gerek 506 sayılı Kanunun 123. maddesinin 1, 2, 3, 4. fıkralarını, gerek 5502 sayılı Kanunu gerekse 6167 sayılı kanunu ve bu arada da 224 sayılı kanunla birlikte Anayasanın 11. ve 40. maddelerini dile getiriler.

Bir meselede kat'î bir kanaate ve sahih bir netice istihsaline varmak için hukukun belli bazı kurallarını hatırlatmayı bir vazife addediyorum.

Bir kanunun içersinde münhasıran bir maddeyi almak suretiyle tefsire tabi tutmak bizi, mutlaka doğru ve sahih bir noktaya getirmez. Mühim olan keyfiyet evvel emirde o kanunun istihraç etmek istediği gaye nedir, bu kanun hangi espri ile tedvin edilmiştir. Bunu tayin etmeliğimiz lâzımdır. Ancak ondan sonra bu kanunun içersinde bulunan maddenin bu espriye uygun tedvin edilip edilmediğini münakaşa etmeliğimiz gerekmektedir. Binaenaleyh uzun zamandır münakaşası yapılan ve Meclis müzakerelerinde gerek Mecliste ve gerekse Senatoda uzun tartışmaları yapılan ve Sayın Aydın Beyin konuşmasında kısmen yer verdiği gibi bir nev'i tabanında doktrin münakaşası yaptığı şeklinde ortaya konulan bu madde, hakikaten Bakanlığımızda da türlü ve değişik tefsirlere tabi tutulduğu, konuşmaları yapan arkadaşlarımızın makamında yaptıkları ziyaretlerde kendileriyle yaptığımız hasbîhallerde de tarafımdan dile getirilmiştir.

Mes'eleyi bu tarz bir gerçevenin içersinde belirttikten sonra maddelerin müzakeresine ve münakaşasına geçmenin, bizi burada doğru bir kanaata götüreceği kanaatını taşımadığımı ifade etmek isterim.

Muhterem heyetiniz, bu mes'ele üzerinde tam bir fikre sahip olması için Bakanlık olarak şunu mütalâa etmekteyim. Bu maddenin Mecliste müzakeresinde yapılan konuşmaları bir metin halinde çıkarıp önümüzdeki bir ikinci defa yapacağımız toplantıda bütün üyelerin ellerinin altında hazır bulundurulması. Bir vakıadır ki, 123. maddenin halihazır durumu ile tetkikinde yetkili arkadaşlar bir tarafı ile meseleyi lâfzi olarak mütalâa etmekte ve tefsiri lâfzi yönden ele almaktadırlar. Lâfzi yönden tefsir yapıldığında 123. maddenin 1. fıkrası ile 2. fıkrasının ne dereceye kadar imtizaç ettiği keyfiyeti şahısların tefsirde ortaya koydukları normlar muvacehesinde ayrı istikametler göstermektedir. Meselede «lâfzi tefsir mi yapalım, yoksa gayevî tefsire mi gidelim» meselesi ortaya çıkmaktadır. Bunu ortaya koyabilmeliğimiz için de 506 sayılı Kanun hangi espri ile Türkiye Büyük Millet Meclisine getirilmiştir ve hangi gaye ile tedvin edilmiştir? Bunu ortaya koymaklığımız net çizgilerle bunu bilmeliğimiz icap eder kanaati içindeyim. Bu itibarla ortaya konulan maddeler ve kanunlar üzerinde görüşlerimi açıklamadan şahsî görüşüm; heyetinizin bu mevzuda tam bir fikre sahip olabilmeliğiniz için önümüzdeki toplantıya Meclis müzakere zabıtlarını getirmek suretiyle bunun müzakeresini yapmanın çok daha doğru olacağı kanaatındayım. Ve zannediyorum ki, o zaman kat'î ve sahih aydın bir noktaya varabiliriz.

Binaenaleyh Sayın Aydın Beyin yapmış olduğu konuşmaya cevabım böyle olacaktır.

Aydın Tansan (Özel Sektör Temsilcisi):

Efendim Sayın Bakana müteşekkirimiz. Ayrıca başlıca noktalarda mutabık olduğumuzu da görmekten de büyük bir kıvanç duymaktayım.

Gelecek toplantıda meclis zabıtlarına istinaden bunu görüşme imkânını bize vermiş olmaları, bizim için hakikaten büyük bahtiyarlıktır. Ancak iki noktaya temas etmeme müsaade etmelerini rica edeceğim.

Sayın Bakan buyurdular ki, «123. maddenin 1. fıkrası ile 2. fıkrası arasındaki çelişmezliği veya durumu nasıl tefsir etmek icap edecektir?» Bu noktada tahmin ederim ki, bir tereddütleri bahis konusudur.

123. maddenin 1. bendinde genel bir hüküm yer almıştır. Yâni Kurum, şunları, şunları, şunları açacaktır diye genel bir hüküm yer almaktadır. Ama bunları nasıl açacağı, bunları nerede açacağı ve ne tarzda işleteceği diğer 2. ve 3. fıkralarda belirtilmiştir ki, o fıkralarda aynen yer alan cümle; «Serbest eczane bulunan yerlerdeki yataksız sağlık tesislerinde Kurumca eczane açılmaz.» Sayın Bakan başgöşlâsınlar, bu cümlenin kabili tefsir bir tarafı var mıdır ve bu cümlenin acaba tavzihe en küçük ihtiyaç gösterebilecek bir noktası bulunabilir mi? Ayrıca bütün bunların dışında kendilerine bir sual sormak isterim. Bu kanunu herne şekilde tefsir edersek edelim, Türkiye’de özel eczane sektörünü bertaraf edecek miyiz, etmeyecek miyiz? Yâni eczacılığı devletleştiriyor muyuz, devletleştirmiyor muyuz? Hükûmet olarak görüşünüz nedir? Çünkü biraz evvel arzettim. Bugün bir işçi çalıştıran yer dahi sigorta kapsamına girdikten ve serbest meslek sahipleri de bunun içerisine dahil olduktan sonra eczacı dahi ilâcını gidip sigortadan temin etmek durumuna geçecektir. Bu bakımdan sayın Bakanımın bu noktalar üzerinde bilhassa bir tavzihte bulunmasını istirham ediyorum. Ayrıca bize verdikleri imkân bakımından da tekrar tekrar teşekkür ederim.

Ali Naili Erdem (Çalışma Bakanı):

Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım,

Ben istedim ki, bir mes’elede ince ayrıntıları ile bütün bir mes’ele açıklığa, aydınlığa kavuşsun. Yoksa ortaya konu-

lan görüşlere burada net açık cevapta bulunabilirdim.

Muhterem Beyefendinin elinde dokümanları olduğunu bahsettiği hür batı câmiasının tatbikatını Bakanlığımız da gayet iyi bilmektedir. Şahsen bunun üzerinde bir çalışma yapmışımdır. Kendileri konuşmalarında, böyle bir tatbikat demirperde gerisinin dışında hür batı câmiasında olmadığı şeklindeki noktaî nazarına iştirâk halindeyim. Başka bir şey söylemem.

Ancak, «Özel sektör, sermaye sahibi eczane sahibi tamamen iflâsa mı götürülecektir ve bunun neticesinde Sosyal Sigortalar tüm eczaneleri açacaklar mıdır?» şeklindeki bir espriye Hükûmet olarak ne bugün iltifat etmişizdir, ne de bu kanunun müzakeresinde Meclis’te iltifat etmişizdir. Yalnız şunu ifade etmek isterim ki, hazin bir şeydir, bu maddenin müzakere ve müdafaasını ve bu maddenin münakaşasını eczacılar yapmıştır. Hazin tarafı budur. Bu maddenin münakaşasını eczacıların yapmaması icap ederdi. Bu maddenin münakaşasını bu memleketin sosyal yapısına, ekonomik yapısına, rejim dâvasına kendini vermiş olan insanların yapması icap ederdi. Bu bir adım idi, bu, açılan kapılardan birimi idi, bu kapı ardına kadar açılacak mı idi? Bunun müzakere ve münakaşasını burada iki kelimenin içerisinde toplamak bizi eksik kanaatlara götürebilir. O itibarla müsaade ederseniz Meclis zabıtlarını getirdiğimizde neler konuşulmuş? Hükûmet hangi noktaî nazarla gelmiştir? Gruplar hangi noktaî nazarla çıkmıştır? Şahıslar kişisel düşüncelerini aksettirirken hangi gayenin yolcusu idiler, neyi demek istiyorlardı, şahsî düşüncelerini mi ortaya koymak istiyorlardı, bir toplumun arzu ettiği noktaya mı gelmek istiyorlardı? Bu mes’eleyi rejim yapısı içerisinde, Anayasa düzeni içerisinde ortaya çıkaralım. Ben o itibarla maddelerin müzakeresine, münakaşasına geçmek istemedim. Ben sadece; «Elimize tam dokümanları getirelim, elimizin altında bulunsun, bakalım ve görelim ki, ordan istihraç edilecek netice nedir?» dedim. Ve sadece bir tek noktayı ortaya

koymağa çalıştım. Bir kanunun içindeki bir tek maddeyi alıp onu tefsir etmekle hukukta netice istihsal edilemez. «Asıl olan Kanun niçin çıkarılmıştır. 506 sayılı kanunun çıkarılmasındaki espri nedir?» dedim. Ve sonra devam ettim; «Eğer bir maddeyi nazarı itibare almak icap ediyorsa, lâfzî tefsirle mi yetinelim, gayevî tefsire mi gidelim,» dedim. Ben sadece işaret taşlarını koymakla yetindim.

Binaenaleyh muhterem arkadaşımın ortaya koyduğu ve bir endişe halinde dile getirdiği hususlar hükümetimizce daima redde mahkûmdur. Bu endişeler bizim Hükümetimizde olmayacaktır, bunu belirtmek, isterim.

16 . Ocak . 1967 tarihinde yapılacak toplantıda meselenin memleketimiz ve mesleğimiz için hayırlı bir sonuca bağlanacağına inanıyoruz.

PROTOKOL

Birliğimiz ile Uludağ Sanatoryumu T.A.Ş. Başhekimliği arasında bir protokol imzalanmıştır. Bu Protokol'la meslektaşlarımızın lehine imkânlar sağlamış bulunuyoruz. Mezkûr anlaşma aşağıdaki hükümleri havi bulunmaktadır.

1 — Türk Eczacıları Birliği tarafından resmi bir yazı ile gönderilecek hastalar I nci sınıf yataklarda 35.— T.L. sı üzerinden yatırılarak tedaviye alınacaktır. Bu fiat yalnız pansiyon ücreti olarak kabul edilir. İlâç masrafları fatura üzerinden, ameliyat, radiografi, tomografi ve diğer müdahaleler Sanatoryumun hususi hastaları için kabul ettiği ücret tarifesinden % 25 tenzilâtlı olarak tahakkuk ettirilecektir. Ay sonu gönderilecek fatura tutarı Sanatoryum'un Bursa Türkiye İş Bankası A.Ş. 20028 nolu hesabına yatırılacaktır.

2 — Gine aynı durumda olup, (Dinlenme Evinde) kalması gereken meslektaşlarımızın aynı şartlarla Dinlenme Evine gönderilecektir.

3 — Muhtaç durumda olmayan meslektaşlarımız ve aileleri efradı Birliğimizin delâleti ile (Dinlenme Evine) geldiklerinde, servis teshin masrafı dahil ekstra yemek ve içkiler hariç olarak pansiyon komple karşılığı günde fert başına net 35.— T.L. sı ödeyeceklerdir. 15 yaşına kadar çocuklar için odalara ayrı yatak konulduğunda aynı şartlarla nısıf ücret ödenecektir.

4 — Yukarıda (2 ve 3 nolu) fıkralarda tasrih edilen hususi tarife dini ve resmi bayram günleri ile Şubat ayında tatbik edilmeyecektir.

5 — Dinlenme Evine gelecek misafirlerin yukarıda zikredilen şartlardan istifadeleri için Türk Eczacılar Birliğinin bir yazısı ile müracaatları şarttır.